

تحلیل سفر روحانی به نیویورک

دکتر علی بیگدلی *

به طور کلی سفر قبلی دکتر روحانی به دلیل شعارها و پیام‌هایی که در تبلیغات انتخاباتی از جمله حقوق شهروندی، رعایت حقوق بشر، رعایت حقوق اقلیت‌ها و... داده بود تا حدودی این پیام‌ها مورد پسند جوامع اروپایی و سازمان بین‌الملل قرار گرفته بود و با توجه به این که در دوره ریاست‌جمهوری آقای احمدی‌نژاد سیاست خارجی ما کاملاً منجمد شده بود این پیام‌ها توانست به فضای سیاست خارجی ما یکبار دیگر فروغ گذشته‌اش را برگرداند و از یک شکوفایی برخوردار شود بنابراین در سفر اول غربی‌ها با اشتیاق فراوانی هم ایشان را در مجمع عمومی پذیرفتند و هم NGOها با علاقه‌مندی بسیار با ایشان مصاحبه کردند که در نهایت نتیجه آن شد که آقای اوباما شخصا با آقای روحانی ارتباط تلفنی برقرار کرد اما سفر دوم شاید آن فروغ گذشته را نداشت چرا که در آستانه سفر دکتر روحانی هم دبیرکل سازمان ملل از عدم رعایت حقوق بشر گلایه کرده بود و هم آژانس بین‌المللی انرژی اتمی گزارش نارضایتی از وضعیت ایران داده بود بنابراین سفر دوم ابتدایش با سایه انداختن این دو گزارش بر این سفر اتفاق افتاد.

در این سفر دو موضوع اصلی هم در سخنرانی‌ها و نظریات بعدی مورد توجه آقای رئیس‌جمهور قرار گرفت که یکی مساله داعش و خطرات ناشی از آن بود که ایشان ریشه‌یابی کرد که این پدیده ناشی از رفتار ناصحیح غربی‌ها در گذشته بوده و مساله دیگر مساله هسته‌ای بود که ایشان معتقد بود این مذاکرات خیلی به طول انجامیده و اگر یک اراده قوی پشت این مذاکرات باشد و مقداری شهامت به خرج داده شود قطعاً به راه حل مطلوبی خواهد رسید و هر دو طرف راضی خواهند بود که متأسفانه با توجه به مذاکراتی که بین رئیس‌جمهور ایران و نخست‌وزیر انگلستان رخ داد اظهارات غیرمسئولانه آقای دیوید کامرون که خارج از آداب دیپلماتیک بود مقداری بر فضا تاثیر گذاشت و آن انتظاراتی که از این سفر وجود داشت متأسفانه با این رفتار ناپسند آقای دیوید کامرون و اظهارنظرهای ناشایستی که ایشان ارائه داد سفر را تا حدودی با سردی روبرو کرد که در هر حال انتظاراتی که همه و حتی غربی‌ها داشتند نتوانستند به آن برسند.

البته سخنرانی دکتر روحانی در مجمع عمومی دارای بار دیپلماتیک بسیار بالایی بود و حتی بسیاری از منابع رسانه‌ای غربی هم سخنرانی ایشان را ستایش کردند و برخلاف دوره آقای احمدی‌نژاد که اکثریت در هنگام سخنرانی سالن را ترک می‌کردند چنین اتفاقی در سخنرانی آقای روحانی نیفتاد و با آبرومندی و رضایت این مراسم برگزار شد. البته درباره سخنرانی آقای دیوید کامرون هم باید گفت شاید رایزنی‌های بعدی مساله را از این حالت حادش رها کند چون ما در انتظار آن هستیم که سفارت ایران در انگلیس و انگلیس در ایران تشکیل شود بنابراین پرداختن به این مساله چندان ضروری به نظر نمی‌رسد. البته ممکن است در آینده نزدیک مذاکرات دیگری انجام شود که این مشکل را برطرف کند.

مذاکرات دیوید کامرون و روحانی بر فضای مذاکرات تاثیرگذار نبوده چون در حقیقت گرداننده اصلی فضای مذاکرات آمریکایی‌ها هستند و مساله جدیدی هم مطرح نکرده‌اند و امیدواریم در دور آینده که قرار است دو هفته دیگر شروع شود به نتیجه برسیم و دو طرف در طی دو هفته باقی‌مانده بتوانند یک مذاکرات محرمانه‌ای را صورت دهند تا فضا برای دستیابی به موافقتنامه نهایی فراهم شود چون در غیر این صورت شرایط به ضرر هر دو طرف خواهد بود و آمریکایی‌ها باید به این نتیجه برسند که با توجه به بحران‌هایی که در حال حاضر در منطقه وجود دارد بایستی مساله هسته‌ای ایران را حل کنند و به صورت جمعی به سمت حل مساله داعش بروند.

* کارشناس مسائل بین‌الملل